

POLITIČKI PROGRAM
JUGOSLOVENSKE KOMUNISTIČKE PARTIJE
CRNE GORE

U V O D

Ništa, u tolikoj mjeri ne može da pokrene ljude na društveno korisne napore, kao što to može borba za slobodu, pravdu, ravnopravnost, jednakost i ekonomsku sigurnost. To su ciljevi oko kojih nebi smjelo biti kompromisa – ako se imaju u vidu interesi radnih ljudi, narodnih masa i društva u cjelini. Upravo na tim ciljevima počiva politički Program Jugoslovenske komunističke partije Crne Gore (u daljem tekstu: Partije).

Politički Program Partije temelji se na: (1) izvornoj Marksovoj misli – filozofiji o preobražaju ljudskog društva iz klasnog u socijalističko i besklasno; (2) pozitivnim tekovinama međunarodnog i jugoslovenskog radničkog socijalističkog i komunističkog pokreta i (3) pozitivnim tekovinama socijalističkih revolucija i političko-ekonomskih sistema – sve to usklađeno sa savremenim uslovima i stepenom razvijenosti ljudskog društva.

Program Partije polazi od stanovišta, da se cjelokupna istorija razvitka ljudskog društva kretala u ambijentu protivrječnosti i sukobljavanja, pri čemu su, na kraju pobjeđivale one snage koje su bile na putu opštih zakonitosti i istorijskog razvitka ljudskog društva. Obzirom da je, prema opštoj istorijskog zakonitosti razvitka ljudskog društva, socijalizam-komunizam predodređen da smijeni kapitalizam – za šta se bore komunisti, to znači da su oni na pravom putu progresivnog razvitka čovječanstva. Put do tog neminovnog cilja (socijalizma-komunizma) je veoma težak i zahtijeva čvrstu opredijeljenost i spremnost na upornu i neprekidnu borbu svakog pojedinog komunista i Partije u cjelini u skladu sa Političkim Programom Partije. Partija, na putu ka programiranim ciljevima, mora imati za saveznike radničku klasu i radne ljude, koji su svjesni neophodnosti smjene kapitalizma uspostavljanjem socijalizma – komunizma, kao jedine alternative daljeg progresa čovječanstva. Komunisti moraju raditi na stvaranju savezništva i u drugim sredinama društva, posebno sa mladim generacijama.

Partija se, prihvatanjem višepartijskog pluralizma – kao realnosti, opredijelila da političkom borbom, učešćem na izborima, participira u vlasti kako bi mogla uspješnije zastupati interese radnih ljudi i narodnih masa i efikasnije djelovati. Opredjeljenje na političku borbu ne znači da se Partija odriče revolucionarnih metoda, ako na to bude prisiljena ponašanjem režima. Partija je čvrsto opredijeljena na borbu za afirmaciju socijalizma – društveno-političkog i ekonomskog sistema koji obezbjeđuje istinske sveukupne slobode i prava ljudi, garantuje socijalnu pravdu, humanizam, solidarnost, obrazovanje i kulturu, razvoj svim građanima pod jednakim uslovima. Jednom riječju garantuje život dostojan čovjeka.

Program u daljem obuhvata: procjene, ocjene, stavove, ciljeve i zadatke Partije – njenih foruma i članstva u vezi sa pitanjima kao što su: (1) opšta istorijska zakonitost razvitka ljudskog društva; (2) društveno ekonomski i politički odnosi u svijetu i Crnoj Gori; (3) borba za socijalizam u novim uslovima; (4) međunarodni odnosi i stav partije; (5) političko-ekonomske prilike u kojima djeluje Partija; (6) glavni programski ciljevi Partije; (7) stavovi Partije o političkom sistemu i demokratiji; (8) društvena uloga i idejne osnove Partije; (9) Jugoslavija i jugoslovenstvo; (10) glavni i neposredni zadaci Partije i (11) odnosi i saradnja Partije sa drugim partijama i pokretima.

OPŠTA ZAKONITOST RAZVITKA LJUDSKOG DRUŠTVA

Marks je dao ključ za naučno izučavanje istorije i pokazao put ka sveobuhvatnom; svestranom izučavanju procesa nastajanja, razvitka i propadanja društveno-ekonomskih formacija, razmatrajući cjelokupnost svih protivrječnosti, svodeći ih na tačno određene odnose života i proizvodnje različitih društvenih klasa. Bazirajući objašnjenje društvenog razvitka na: promjenama u materijalnim odnosima, na stepenu razvitka proizvodnih snaga i ističući „klasnu borbu kao neposrednu pokretačku snagu istorije, posebno klasnu borbu između buržoazije i proleterijata – kao moćnu polugu društvenog prevrata“. Opštu zakonitost razvitka ljudskog društva Marks formuliše:

„U društvenoj proizvodnji svoga života ljudi stupaju u određene, nužne odnose, nezavisno od njihove volje – odnose proizvodnje, koji odgovaraju određenom stepenu razvitka njihovih materijalnih proizvodnih snaga. Cjelokupnost tih odnosa proizvodnje sačinjavaju ekonomsku strukturu društva realnu, osnovu na kojoj se diže pravna i politička nadgradnja i kojoj odgovaraju određeni oblici

društvene svijesti. Način proizvodnje materijalnog života uslovljava društveni; politički u dihovni proces uopšte. Ne određuje svijest ljudi njihovo biće, već obrnuto, njihovo društveno biće određuje njihovu svijest.

Na izvjesnom stepenu svoga razvitka, materijalne proizvodne snage društva dolaze u protivrječnost sa postojećim okovima proizvodnje, ili – što je samo pravni izraz za to – sa odnosima svojine u kojima su se dotle razvijale. Iz oblika razvitka proizvodnih snaga ti se odnosi pretvaraju u njihove okove. Tada nastupa epoha socijalne revolucije.

S promjenom ekonomske osnove vrši se sporije ili brže, prevrat čitave ogromne nadgradnje...Nikada jedna društvena formacija ne propada prije no što budu razvijene sve proizvodne snage za koje je ona dovoljno prostrana, i nikad novi viši odnosi proizvodnje ne nastupaju prije no što se materijalni uslovi njihove egzistencije nijesu već rodili u krilu starog društva.

Stoga čovječanstvo postavlja sebi uvijek samo one zadatke koje može da riješi, jer kad tačnije posmatramo, uvijek ćemo naći da se sam zadatak rađa samo ondje gdje materijalni uslovi njegovog rješavanja već postoje ili se bar nalaze u procesu svog nastajanja..." (K.Marks:"Prilog kritici političke ekonomije, Kultura Bgd,1969.god.)

Svojim učenjem Marks je objasnio uslove i neizbježnosti oslobađanja proleterijata, ukazao na pravi put i način tog oslobađanja, jer on je, kako je to isticao Engels pokazao: „da je istorijsko vođstvo prešlo na proleterijat, na klasu koja se po čitavom svom društvenom položaju može osloboditi jedino tako što će ukloniti svaku klasnu vladavinu, svako ropstvo i svaku eksploataciju uopšte, i da društvene proizvodne snage, koje su toliko porasle da buržoazija ne može njima da upravlja, čekaju samo na to da njima zavlada ujedineni proleterijat, da bi stvorio takvo stanje u kojem će svakom članu društva biti moguće da učestvuje ne samo u proizvodnji nego i u podjeli i upravljanju društvenim bogatstvima i koje će planskom organizacijom cijele proizvodnje toliko povećati društvene proizvodne snage i njihov prinos, da će svakome biti osigurano zadovoljenje svih razumskih potreba u sve većoj mjeri“.

Poodavno je došlo vrijeme – kada su proizvodne snage društva počele da se sukobljavaju sa kapitalističkim odnosima. Sazreli su, u svjetskim razmjerama, uslovi (idejni, procesni i materijalni) i istorijska nužnost da se kapitalizam ukloni i na njegovo mjesto uspostave, posredstvom socijalizma, viši društveni odnosi – k o m u n i z a m.

DRUŠTVENO – EKONOMSKI I POLITIČKI ODNOSI U SVIJETU I CRNOJ GORI

Kapitalizam kao društveno ekonomski i politički sistem ima dominantnu ulogu u savremenom svijetu. U svom postojanju i razvoju, do današnjih dana, ostao je nepromijenjen kada su u pitanju osnovna obilježja i karakteristike. Osnovno obilježje kapitalizma je privatni k a p i t a l, a osnovne karakteristike su: (1) vlasništvo kapitaliste nad sredstvima za proizvodnju; (2) eksploatacija radničke klase i (3) raspolaganje kapitaliste viškom stvorene vrijednosti, odnosno profitom. Razvitak kapitalizma posljednjih 130 godina, zahvaljujući naučno-tehničkom progresu pratilo je sve veće nagomilavanje bogatstva, odnosno koncentracija i centralizacija kapitala, a time i sve veće jačanje ekonomsko-političke moći kapitalista. Za to vrijeme, sve više je rasla armija eksploatisanih radnika – proletera – tog novog faktora razvitka društva. To je povećavalo protivrječnosti između buržoazije i proleterijata i jačalo njegovu klasnu borbu.

Početakom 70-tih godina XIX vijeka kapitalizam je dostigao, do tada, najveći stepen svoga razvitka, tzv. monopolistički kapitalizam – imperijalizam, koji je i danas na sceni, ali sa mnogo perfidnijim i raznovrsnijim metodama, oblicima i sredstvima djelovanja. Imperijalizam je svoje djelovanje proširio na svim meridijanima svijeta vršeći eksploataciju nerazvijenih i zemalja u razvoju i ostvarujući ogroman profit. Mora se priznati, da je kapitalizam odigrao presudnu ulogu na planu: ukрупnjavanja proizvodnje; korišćenja naučno-tehničkog progressa u proizvodnji; povezivanje svijeta u proizvodno-privrednom smislu. Međutim, kapitalizam je svijetu donio i mnoga zla. Prouzrokovao je i vodio dva svjetska rada (I i II) u kojima je izginulo više desetina miliona ljudi i prouzrokovao na stotine i hiljade milijardi dolara štete. Kapitalizam – imperijalizam i danas izaziva i vodi lokalne ratove u cilju zadovoljenja svojih egoističkih i hegemonističkih ciljeva.

Kao što je poznato, kapitalizam – imperijalizam je danas najrazvijeniji u: SAD, zapadnoj Evropi, Japanu i još osamdesetak država svijeta. Razlika, u dohotoku, razvijenih i nerazvijenih zemalja, dostigla je u toku XX vijeka sa 6:1 na 84:1 u korist najrazvijenijih. OUN su izračunale da 225 najbogatijih pojedinaca danas raspolažu većim materijalnim vrijednostima od gotovo polovine čovječanstva. Danas 2,7 miliona Amerikanaca (1% od ukupnog broja stanovnika) zarađuju više nego 100 miliona siromašnih. U Americi 82% porodica nemaju više od 9% imovine, pa su prisiljeni, da bi preživjeli, raditi za malu nadoknadu. Navedeni primjeri najočiglednije govore o socijalnim nepravdama koje su rezultat egoističkog kapitalističkog sistema.

Dakle, živimo u vrijeme kada najrazvijenije zemlje kapitalističkog sistema ne samo eksploatišu nerazvijene i zemlje u razvoju, nego ih politički i ekonomski potčinjavaju i ograničavaju u razvitku i progresu. Živimo u vrijeme kada je ekonomska socijalna nepravda postala jedna od najistaknutijih karakteristika savremenog čovječanstva, zahvaljujući dominaciji egoističko-kapitalističkog sistema. Eksploatacija (iskorišćavanje tuđe snage, tuđeg bogatstva, prisvajanja viška rada) u kapitalističkom sistema se posebno razvila i izlaskom iz nacionalnih granica podignuta na globalni nivo. U takvoj situaciji radnička klasa, najrazvijenijih kapitalističkih zemalja, javlja se kao eksploatator masa nerazvijenih – zavisnih zemalja. To je rezultat imperijalističke politike razvijenih država čiji je osnovni cilj profit i uvećavanje kapitala, a time i svih oblika moći i dominacije.

Osnovni ciljevi svakog kapitaliste su: (1) ostvariti akumulaciju (nagomilavanje) kapitala (2) učvrstiti postojeći klasni odnos (vlasništvo nad sredstvima za proizvodnju) i (3) raspolaganje sve većim profitom. U ostvarivanju svojih ciljeva imaju podršku svojih država, kao i niza međunarodnih institucija (političkih, ekonomskih, finansijskih, naučnih, informatičkih i vojnih) u kojima vlasnici kapitala imaju značajan uticaj.

Multinacionalne (međudržavane) kompanije vrše nacionalnu eksploataciju šireći se na teritorije drugih država, prije svega nerazvijenih i država u razvoju, gdje realizuju ogromne investicije i ostvaruju visok profit, koristeći: poreske povlastice, visoke kamatne stope i jeftinu radnu snagu. Te zemlje su u suštini sateliti država članica čije su korporacije i one im služe kao proizvodne platforme i prostor za odlaganje zastarjele i prljave tehnologije. U takvim uslovima vladaju odnosi: neravnopravnosti i zavisnosti, ograničenog i nepovoljnog razvitka i zaostajanja u razvitku zemlje. Zemlje u kojima se nalaze multinacionalne kompanije nemaju punu samostalnost. One su pod stalnom: političkom, ekonomskom, kulturnom, vojnom i svakom drugom kontrolom i prinudom. Jednom riječju žive u uslovima strane okupacije.

Savremeni hegemonizam najrazvijenijih kapitalističkih zemalja, prije svih SAD, jedna je od veoma istaknutih karakteristika u međunarodnim odnosima. Imperijalistički hegemonizam se uspješno prilagođava formalnoj nezavisnosti zemalja od interesa, i uz primjenu najraznovrsnijih (političkih, ekonomskih, obavještajnih, informativnih i vojnih) sredstava, te zemlje čini zavisnim i pretvara ih u svoja političko – ekonomska i vojna područja. Hegemonizam je po svojoj prirodi nasilnosti potencionalni izvor i nosilac sukoba i ratova. SAD se poslednjih 20 godina ponašaju, u skladu sa svojom pozicijom najrazvijenije države, kao najveći hegemon u svijetu. U tome im vojna organizacija – NATO, na čijem su čelu, pruža neograničenu podršku. Pri ostvarivanju svojih interesa i hegemonističkih ciljeva, ignoriše se uloga OUN, odnosno gaze se njene Povelje i norme međunarodnog prava u odnosima među državama. Nastupanje sa pozicija sile postalo je, na žalost, svakodnevna praksa, što predstavlja veliku opasnost ugrožavanja stabilnosti mira u svijetu.

Eksploatacija čovjeka od strane čovjeka, jedna je od najstarijih karakteristika kapitalizma. Ona je osnovni i glavni ivor profita i akumuliranje kapitala. Ovaj izrabljivački odnos u proizvodnji, od poodavno je izašao iz nacionalnih granica, odnosno podignut je na globalni (svjetski) nivo. Najrazvijenije kapitalističke zemlje, nezadovoljne izvorima profita u nacionalnim granicama, nastoje da po svaku cijenu, ne birajući metode i sredstva, ostvare profit na račun nerazvijenih i zemalja u razvoju. Američki „pohod na svijet“ sadržan je u doktrini „svjetskog lidera“. Mogućnost liderstva zasniva na svojoj; (1) ekonomskoj snazi i moći; (2) nepostojanju snaga ravnoteže; (3) na svom bitnom uticaju na proces odlučivanja OUN i sl.

Ratovanje i ratovi (nepravdani – osvajački) su takođe jedna od bitnih karakteristika kapitalističkog svijeta. Kao što je poznato oba (I i II) svjetska rata pokrenule su kapitalističke zemlje radi imperijalističko – osvajačkih ciljeva i uspostavljanja „novog svjetskog poretka“. Vjerovatno da totalnih ratova (svjetskih) neće biti, zbog opasnosti od nuklearnog oružja. Međutim, biće lokalnih ratova koje

će inicirati, potpomagati i voditi u svoju korist kapitalistički moćnici. U periodu poslije II svjetskog rata do današnjih dana bilo je preko 250 lokalnih ratova. U preko 220 sukoba SAD su bile direktno angažovane svojim vojnim snagama, a gotovo u svim ostalim i svojim oružjem i vojnom opremom. Poznato je da „vojni kompleks“ SAD-a danas čini oko 30% proizvodnje svih američkih korporacija. Rat i periodi obnove, za SAD su bili snažni pokretači privrednog razvoja. Ratovi 1991. i 2003. protiv Iraka i rat u Avganistanu najočiglednije govore da su vođeni i vode se iz ekonomskih razloga (zbog nafte), a ne radi nekih humanitarnih ciljeva ili „odbrane ljudskih prava i sloboda“. Prvi rat protiv Iraka 1991. godine, SAD-u je donio zaradu 20 milijardi dolara – posredstvom nafte koju su platili potrošači širom svijeta. Slična je situacija i sa ratom koji je počeo 2003. godine, agresijom na Irak i koji još traje. Rat u Avganistanu ima za cilj uspostavljanje marionetske vlade i izgradnju američkog naftovoda dužine 2500 kilometara, umjesto naftovoda dugog 5500 okolnim putem, što bi koštalo mnogo više i ne bi profitirala vojna industrija SAD-a. Nažalost, u ovom ratu svoj doprinos daje i vojska Crne Gore.

Savremene društveno – ekonomske i političke odnose u svijetu karakteriše ideologija globalizma i proces uspostavljanja „novog svjetskog poretka“. Autori su moćnici kapitalističkog sistema, koji svoje interese predstavljaju kao interese čitavog čovječanstva, sa ciljem da uspostavljanjem „novog svjetskog poretka“ zavladaju čitavim svijetom. Prema ideologiji globalizma ne treba insistirati na: suverenitetu i nezavisnosti; nacionalnoj istoriji i kulturi; socijalnoj pravdi i ekonomskoj slobodi. Treba živjeti stilom potrošačkog društva i shvatiti da je dolar „istinski“ moral. Neki ugledni historičari analizirajući ciljeve i metode sprovođenja rekli su da je ideologija globalizma veoma slična i podudarna sa ideologijom fašizma.

U današnjem smutnom vremenu teško je predvidjeti kuda ide geo-politika i strategija savremenog svijeta. Odgori se svode na jedan od tri moguća modela uređenja svijeta (jednopolarni, dvopolarni i višepolarni model).

Jednopolarni model uređenja svijeta danas je (nažalost) stvarnost. Njega protežira i nameće Amerika, jer odgovara njenim ciljevima osvajanja svijeta. Međutim, ovaj model protivurječi interesima mnogih zemalja u svijetu, što može da ugrozi međunarodne odnose i stabilnost mira. Amerika se zalaže za jednopolarni model uređenja svijeta kao kranji domet, jer bi im taj model obezbijedio vojno prisustvo svugdje u svijetu, a prije svega u ključnim rejonima Evrope i Azije gdje živi oko 75% svjetskog stanovništva, gdje je smješteno oko 60% svjetskog bruto proizvoda, gdje se nalazi oko tri četvrtine poznatih energetske resursa i svjetskog bogatstva. Sve su to one magnetske privlačnosti koje motivišu da se zagospodari evro – azijskim prostorom.

Ta i takva geopolitika i strategija svjetskih moćnika – posebno SAD-a dovodi do: (1) širenja hegemonizma i neokolonijalizma; (2) stalnog produbljivanja jaza između razvijenih i nerazvijenih; (3) povećanja siromaštva i umiranja od gladi; (4) ugrožavanja samostalnosti i nezavisnosti zemalja od interesa najrazvijenijih; (5) nepoštovanja međunarodnih prava i povelja OUN o međunarodnim odnosima; i (6) do održavanja ratnih žarišta i lokalnih ratova i izazivanje novih na štetu malih i nerazvijenih država.

Paralelno sa borbom za stabilizovanje kapitalističkog sistema, kojeg potresa već duže vrijeme opšta ekonomska kriza, koju su upravo kapitalisti proizveli, oni vode veoma izraženu antisocijalističku i antikomunističku djelatnost. To rade putem obrazovanja, informisanja i političkog djelovanja, pokušavajući stvoriti privid da je buržoaska demokratija krajnji domet društvenih odnosa.

Radnička klasa u razvijenim zemljama sa manje ili više uspjeha vodi neke oblike klasne borbe, ali je zanemarila neophodnu potrebu stvaranja snažnog međunarodnog pokreta radnika. Očigledno, savremena radnička klasa razvijenih zemalja, nije ona radnička klasa koju poznamo iz opisa klasika marksizma. Donekle sređeni i politički stabilni uslovi života, nivo političkih sloboda i prava, sindikalna organizovanost, privilegije pojedincima, odsutnost radničke solidarnosti, otupili su oštricu klasne borbe i učinili radničku klasu zavisnom od kapitalista, pa je radnička klasa postala i sama dio sistema čiji je životni smisao bogaćenje. U najrazvijenijim zemljama u ovom trenutku radnička ideologija je u defanzivi pred kapitalističkom ideologijom. Razlozi se nalaze u pasivnosti nosilaca socijalističke ideologije poslije urušavanja socijalizma u Evropi i drugo u ofanzivnosti antisocijalističke propagande od strane ideologa kapitalizma. Na međunarodnom planu pojavio se paradoks socijalističkim proklamacijama da vladajući moćnici u ratovima i na drugi način, suprotstavljaju radničku klasu proleteru, a vladajuća gospoda, iza njihovih leđa, ostvaruju profilersko-ekonomski kapitalistički internacionalizam.

Ako je početak XX vijeka ukazivao na mogućnost rušenja kapitalističkog sistema proleterskim revolucijama i otvaranje puta uspostavi socijalističkog sistema, početak XXI vijeka ukazuje da je kapitalizam uspio, ne samo da se održi nego krene u ofanzivu protiv socijalizma i da artikuliše ideologiju globalizma i proces uspostavljanja „novog svjetskog poretka“. Međutim, tvorci ideologije globalizma i novog svjetskog poretka prenebregavaju historijske činjenice: (1) da su svi pokušaji uspostavljanja novog svjetskog poretka i ovladavanja svijetom propali; (2) da prema opštoj historijskoj – naučno dokazanoj zakonitosti razvitka čovječanstva, budućnost pripada socijalizmu – komunizmu; (3) da je socijalizam postao svjetski proces kojeg je nemoguće zaustaviti.

Društveno – politička i ekonomska situacija u Crnoj Gori je za veliki broj građana nezadovoljavajuća, nakon izvedene „anti-birokratske revolucije“ – u stvari antisocijalističke revolucije i uništavanja svih njenih tekovina. U stvari na djelu je, već 20 godina tzv. tranzicija, odnosno prelazak iz socijalizma u početni oblik kapitalističkih odnosa. Ako se zna da je kapitalizam na prostorima Evrope počeo da se uspostavlja prije pet vjekova, to znači da smo se za toliko vremena vratili unazad. Dakle, na djelu je bez malo dvadesetogodišnja sveukupna (politička, ekonomska, kulturna, obrazovna i dr.) „reforma“, kojom se nastoji uništiti sve što je stvarano i stvoreno krvlju i znojem radnih ljudi poslednjih 45 godina u socijalističkoj revoluciji. Vladajući režim, koji traje već 20 godina, prvo se politički i zakonodavno, a zatim ekonomski veoma učvrstio i uspostavio hegemonizam i neograničenu vladavinu u svim oblastima i strukturama društva.

Donošenjem zakona i propisa prema svojim potrebama, obezbijedili su sebi i svojim podanicima, prije svega rođacima, kumovima i prijateljima, brzo i neograničeno bogaćenje na račun društvene imovine – metodom privatizacije i raspodjele (pljačkom). Radnička klasa je zloupotrijebljena u tzv. antibirokratskoj revoluciji i prevarena, a zatim poslana na ulice da ostvaruje egzistenciju u svojoj ekonomiji. Dakle, radnička klasa je potpuno razbijena, svakodnevno štrajkuje po grupama i grupicama, bez solidarnosti i prave organizovanosti, što je unaprijed osuđeno na neuspjeh. Sindikalna organizacija je takođe razbijena, a prema dosadašnjim iskustvima više radi za račun režima nego za račun radničke klase.

Uspostavljeni režim svoje dvodecenijsko postojanje uglavnom održava: demagoškim i lažnim obećanjima o boljem životu; privilegijama i potkupljivanjem; pritiscima, prijetnjama i sankcionisanjem neposlušnih. Država i njena moć, na unutrašnjem planu, izbila je u prvi plan u svim sverama društva, što je dovelo do shvatanja da se bez partijsko – režimske naklonjenosti ne može ništa postići. Sloboda izgovorene i pisane riječi je znatno ograničena i nerijetko se sankcioniše na razne načine – do fizičkih napada i likvidacija (direktori „Vijesti“ i „Dana“). Organizovani kriminal i korupcija su izražene karakteristike Crne Gore čemu se uglavnom režim suprotstavlja verbalno i bez pravih akcija.

Opozicione partije, sem komunističke, imaju identičan politički imenitelj sa partijama pozicije kada je u pitanju političko – ekonomski sistem. Svi su opredijeljeni za izgradnju kapitalističkih odnosa, odnosno svi su antisocijalisti i antikomunisti. Među njima su najžešći antikomunisti oni koji su u vrijeme socijalističkog sistema bili istaknuti „komunisti“.

Atributi u nazivima partija (socijalistička, demokratska, narodna) ne znače baš ništa jer nemaju nikakve praktične veze sa njihovim djelovanjem. Atributi im služe za obmanu naivnih građana koji vjeruju u to i redovno im daju glasove. Na žalost, među naivnima ima i jedan broj pripadnika naše partije koji glasaju za njih. Što se tiče nesloge u redovima opozicionih partija, ona je rezultat nedostatka pravih programskih ciljeva, karijerizma čelnih ljudi, a nije isključeno i poltronsko ponašanje prema režimu, što pomaže režimu da se održava na vlasti. Stvaranje jedinstvenog bloka svih opozicionih stranaka ne počiva na iskrenosti i pravdi, posebno kad je u pitanju odnos većih prema manje brojnim partijama

Neke nevladine organizacije, prije svih one koje su formirane na inicijativu režima rade za režim. Znatno broj intelektualaca se stavio u službu režima za radi sitnih privilegija, pa snagom akademsko – profesorskih autoriteta sumnjivim „argumentima“ podržavaju i brane politiku režima.

Spoljna politika aktuelnog režima zasniva se na poslušnosti, odnosno sprovođenju diktata koji dolazi od sponzora spolja. Takva politika najčešće je nekorisna, ili bolje reći štetna za Crnu Goru i njenu nezavisnost i njen suverenitet. Aktuelni režim podržava i propagira ideologiju globalizma i jednopolarnog modela uređenja svijeta što znači uspostavljanje novog svjetskog poretka u kojima će

SAD vladati svijetom. U skladu sa spoljnim diktatom režim je, kao glavni – strateški (najprioritetniji) cilj na spoljnopoličkom planu, proglasio ućlanjenje Crne Gore u NATO pakt – vojnu organizaciju koja predstavlja i igra ulogu egzekutora odluka kapitalistićkih moćnika. Ne samo što je režim ulazak u NATO proglasio strateškim prioritetom, nego sve ćini da što prije Crna Gora postane ćlanica NATO pakta. Takvo postupanje režima višestruko je štetno po Crnu Goru.

Iz naprijed iznijetog i mnogo drugoga, o aktuelnom režimu Crne Gore moglo bi se reći da je njegovu vladajuću politiku karakterisalo: (1) nasilje; (2) egoizam; (3) poltronstvo. Nasilje se ogleda u nasilnom preoblikovanju društvenih odnosa od socijalistićkih u kapitalistićke društvene odnose. Egoizam se ogleda u pljaćki i prisvajanju društvene imovine i brzom i enormnom bogaćenju vladodržaca i njima najblićih. Poltronstvo se ogleda kroz vođenje politike (unutrašnje i spoljašnje) po diktatu i u korist spoljašnjih sponzora – nalogodavaca, a na štetu svog naroda – države. To se ogleda kroz: (1) doprinos u razbijanju SRJ; (2) razbijanju Srbije – priznavanjem nezavisnosti Kosova; (3) podršku globalizma i uspostavljanja novog svjetskog poretka; (4) podršku NATO paktu i ućlanjenje Crne Gore u NATO.

Savremena civilizacija, pretežno je rezultat kapitalistićkog sistema, jer u sućtini, je to civilizacija kapitala. Nepobitna je ćinjenica da su njene tekovine ogromne, posebno u naućno – tehnološkom smislu. Međutim, civilizacija kapitala je ćovjećanstvu donijela i mnogo zla, kao što su: (1) podijeljenost na enormno bogate i veoma siromašne; (2) vrijednost novca uzdignuta je iznad svega, ćak i života ljudi, odnosno u kapitalizmu je sve podrećeno materijalnom bogatstvu – što dehumanizuje društvene odnose; (3) ugroženost ćovjekove okoline (sredine) do te mjere da prijeti nastanku ekološke katastrofe; (4) neprekidno ugrožavanje stabilnosti svjetskog mira zbog trke za profitom; (5) globalizacijom i uspostavljanje tzv. „novog svjetskog poretka“ ćiji je cilj osvajanje svijeta od strane kapitalistićkih moćnika i ućvršćivanje kapitalistićkih odnosa, a usporiti progresivni razvoj ćovjećanstva, odnosno usporiti svjetski proces socijalizma i stvaranje socijalistićke civilizacije. Dakle, preživljenost kapitalistićkog sistema i njegove civilizacije je oćigledna jer su odavno postali izvor sve većih protivurjećnosti, kriza i sukoba u svijetu. Mnogi savremeni naućnici iz raznih oblasti (marksisti i nemarksisti) ukazuju da je civilizaciju kapitalizma neophodno novelirati i da ta dućnost pripada socijalizmu kao jedinog alternativu kapitalizma.

Danas sve ljude: zdrave pameti, visoke moralnosti i osjećanja pravednosti i humanosti – zabrivanjava ponašanje kapitalistićkih silnika koji za radi svojih nezasićenih egoistićkih apetita za bogaćenjem – ćine nepravde i zloćine prema slabijima i nećakima, nerazvijenima i zemljama u razvoju. Borba protiv nepravde, tiranije i zloćina, treba da bude svojstvena svakom poštenom i moralnom ćovjeku. Kako je pjesnik rekao:

„Al' tiranstvu stati nogom za vrat,
dovesti ga k poznaniju prava,
to je ljudska dućnost najsvetija!“
P.P. Njegoš

BORBA ZA SOCIJALIZAM U NOVIM USLOVIMA

Socijalizam je društveni sistem – poredak, (odnosno etapa prelaska iz klasnog u besklasno društvo) koji poćiva na istinskoj: slobodi, pravdi, jednakosti, solidarnosti i humanosti ljudi. To je društveni sistem visoko razvijenih proizvodnih snaga pravednih odnosa. On predstavlja prelazni period iz klasnog kapitalistićkog društva u besklasno društvo, tj. komunizam. Socijalizam je nasljednik, a ne rušilac pozitivnih civilizacijskih dostignuća i vrijednosti ljudskog društva. On nije usmjeren samo na promjene svojinskih odnosa već i na promjene negativnog civilizacijskog društvenog nasleća. Usmjeren je na preobraćaj odnosa koji vode oslobaćdanju rada i ćovjeka, kao i obezbjećenje daljeg progresivnog razvitka ćovjećanstva. Socijalizam je društveni sistem u kojem je ćovjek najveće društveno bogatstvo. Ljudi su u socijalizmu prioriteti, a ne profit. U socijalizmu vlast pripada radnićkoj klasi, odnosno radnim ljudima koji stvaraju sveukupna dobra ljudskog društva i sve vrijednosti.

Nepobitna je istorijska ćinjenica da su socijalistićke revolucije i socijalistićki sistemi društva, imali ogroman znaćaj i veliku ulogu u razvitku mnogih zemalja u svijetu. Poseban doprinos socijalizam je dao: (1) pobjedi nad fašizmom; (2) razvoju prirodnih nauka; (3) proućavanju i osvajanju kosmosa; (4)

primjeni nauke u tehnologiji; (5) borbi protiv kolonijalizma; (6) poboljšanju položaja radničke klase u kapitalističkim zemljama; (7) poboljšanju ljudskih prava i sloboda u svijetu; (8) podizanju nivoa obrazovanja masa; (9) razvoju miroljubive koegzistencije; (10) razvoju solidarnosti i humanizma u svijetu; (11) održavanju ravnoteže i stabilnosti mira u svijetu. Međutim, uslijed neprekidnog i sve jačeg djelovanja antisocijalističkih snaga kapitalizma s jedne strane i nastanka deformacija u daljem razvoju socijalizma na drugoj strani došlo je do urušavanja socijalizma na tlu Evrope. To je dovelo do teške situacije svjetski proces socijalizma, ali ne do prestanka procesa, pogotovo ne do umiranja ideje socijalizma, jer ona nikad ne umire, već se obnavlja očišćena od grešaka prošlosti i otpornija na napade spolja.

Socijalizam kao društvo: slobode, pravde, jednakosti, ravnopravnosti, solidarnosti, humanosti i bogatstva za sve ljude, za komuniste je glavni i osnovni cilj borbe i jedina alternativa razvitka čovječanstva. Partija ne teži uspostavljanju socijalizma kakav je već bio, nego teži i boriće se za socijalizam kakav treba i može da bude. Iskustva socijalizma su i velika i vrijedna, ali ne kao model za budućnost nego kao bitan oslonac – polazište za iznalaženja nove koncepcije i novog puta izgradnje socijalizma. Nova situacija, opšta i posebna, i novi uslovi nalažu da se počne iz početka, ali sa osloncem na pozitivna teorijska i praktična dostignuća. Činjenica da današnji uslovi znatno ograničavaju mogućnosti direktnog i neposrednog puta u izgrađivanju socijalizma, moraće se ići zaobilazno i postepeno. To znači da će izgradnja socijalizma početi preuzimanjem pozitivnih elemenata kapitalizma i dogradnja racionalnih sadržaja i kvaliteta socijalizma (iskustvo Kine). Izgradnja socijalizma mora teći istovremeno na oba kolosjeka – teorijskom i praktičnom, (primijenjeni). U teoriji se mora ići distanciranjem od slabosti i grešaka prethodnog socijalizma. U praksi izgradnju socijalizma treba početi: (1) borbom za rješavanje životnih pitanja – problema od kojih zavisi nivo standarda radnih ljudi, odnosno borbom za socijalizaciju viška vrijednosti – profita; (2) suprotstavljanjem i razobličavanjem zloupotreba režima; (3) borbom za izgrađivanjem Crne Gore, kao socijalne i demokratske države u punom smislu tih atributa; (4) borbom protiv korupcije, organizovanog kriminala, droge, prostitucije i dr. društvenih zala; (5) borbom za punu i potpunu ličnu i imovinsku sigurnost svakog građanina koji živi od svog poštenog rada; (6) borbom za besplatno, odnosno na teret društva, obrazovanje na svim nivoima, kao i besplatno zdravstveno obezbjeđivanje građana.

Izgrađivanje socijalizma mora da karakteriše: (1) osporavanje i sprečavanje pojave nacionalizma i šovinizma, uz istovremenu afirmaciju patriotizma i ljubavi prema svom narodu i državi, ali bez smetnji socijalističkom internacionalizmu; (2) izbjegavanjem demagogije lažnih obećanja, a afirmisanjem istine, odnosno podudarnost izjava i parola sa praksom i djelima; (3) distanciranje od monizma, jednonumlja, a afirmisanje pluralizma, ali bez smetnji jedinstvu borbe za konačne ciljeve socijalizma, odnosno afirmisati demokratsko jedinstvo u odlučivanju i akcijama; (4) izbjegavanje dogmi, improvizacija i ekspermetisanja, a oslanjati se na nauku, oslobođenu od političkih pritisaka; (5) distanciranje od komandne uloge partije, a afirmisanje partijskog posredovanja između ideja i djela i mobilizacijskom djelovanju (objašnjavanjem i akcionim primjerom) na mase i pridobijanje za ideje i akcije; (6) afirmisanjem čovjeka kao najvećeg bogatstva društva glavnog i osnovnog nosioca teorije i prakse u izgradnji socijalizma; (7) afirmisanjem transparentnosti (javnosti) odluka i rješenja od posebne i bitne važnosti za život, rad i ugled naroda i države na unutrašnjem i spoljnom (međunarodnom planu); (8) afirmacijom rada i stvaralaštva do najvećeg nivoa, a osporavanje i sprječavanje: šverca, profiterstva, spekulacija, sive ekonomije, zelenaštva, pranja novca, lake i nepoštene zarade i bogaćenje bez rada; (9) usklađivanjem ekonomske racionalnosti sa socijalnom odgovornošću, jer bez toga nema dobre ekonomske stabilnosti; (10) stvaranjem životnog standarda građana prema njihovim potrebama; (11) obazrivosti i elastičnosti u prihvatanju i primjeni znanstvenih informacija izbjegavanjem brzopletosti u prihvatanju neprovjerenih i naučno neutemeljenih informacija; (12) inovacijama civilizacije kapitalističkog društva i biti u cjelini graditelj humanističke, slobodarske, emancipatorske civilizacije, bez čega ne može biti modernog, niti univerzalnog društva.

Nakon urušavanja socijalizma na prostoru Evrope, kapitalistički geopolitičari i politikolozi – antisocijalisti, budućnost socijalizma dovode u pitanje. Njihove tvrdnje o definitivnom kraju socijalizma u svijetu su najobičnije puste želje, koje im se nikada ne mogu ispuniti. Istina je da urušavanje socijalizma u Evropi ima negativnih posledica na tempo razvitka socijalizma u svijetu, ali ni u kom slučaju ne može predstavljati kraj socijalizma. Argumenata za progresivnu budućnost socijalizma ima mnogo, od kojih su najbitniji: (1) trećina čovječanstva živi u socijalizmu, što predstavlja značajan oslonac borbi za socijalizam u ostatku svijeta; (2) objektivni problemi kapitalizma (politički, ekonomsko socijalni, ekološki i dr.) koje nije u stanju da riješi – realna su šansa za pobjedu snaga socijalizma; (3)

neravnomjeran razvoj kapitalističkih zemalja dovodi do sukoba interesa i slabljenja saveza za odbranu kapitalističkog sistema; (4) razvoj tehnologije (komputerizacija i automatizacija) u proizvodnji prouzrokuju nezaposlenost, nezadovoljstvo radničke klase, koja će potražiti rješenje u borbi za socijalizam; (5) ekonomske krize, koje izazivaju kapitalistički odnosi, stvaraju armije nezadovoljnih i u jedinstven front svrstavaju: radničku klasu, sindikalne organizacije i alternativne pokrete, u borbi za socijalizam; (6) realno je očekivati da i snage trećeg svijeta (nerazvijeni) koje kapitalisti bezdušno eksploatišu i drže u siromaštvu, pristupe frontu borbe za rušenje kapitalističkog sistema i uspostavljanje socijalizma.

Navedeni argumenti dovoljno ukazuju na postojanje jakih snaga koje će se opredijeliti i pridružiti, već opredijeljenim i akcionim snagama u borbi za socijalizam. Prema tome nema mjesta defetizmu (malodušnosti i nevjerici) u pogledu budućnosti socijalizma. Budućnost socijalizma na globalnom planu znatno će zavisiti od brzine razvitka i jačanja socijalističko – komunističkih snaga u bivšim zemljama socijalizma u Evropi – posebno u Rusiji. Realno je očekivati da će se bivše socijalističke zemlje, odnosno njihovi narodi opredijeliti za socijalizam, jer će uvidjeti da su mnogo više izgubili nego što su dobili tranzicijom u kapitalizam. Glavna prepreka koju treba što prije savladati, jeste razjedinjenost i podijeljenost socijalističko – komunističkih snaga u više partija. Te podjele su najčešće inicirane i podržavane od aktuelnih režima koji izvode tranziciju – povratak na kapitalistički sistem. Dakle, socijalizam ima budućnost u to ne smije biti sumnje kod komunista, a socijalizma će biti u onoj mjeri u kojoj se subjektivne snage budu izborile za njega, to neće biti ni lako, a niti brzo zbog nepovoljnih savremenih uslova. Borba za socijalizam izvodit će se pretežno mirnim putem, ali nije isključen i put revolucije – zavisno od oblika i sredstava sile koju koristi kapitalizam u borbi sprječavanja progresivnog razvitka čovječanstva, odnosno razvitka ka socijalizmu – komunizmu.

Uslovi organizovanja i vođenja borbe za socijalizam veoma su nepovoljni i otežani zbog: (1) koncentracije: političko – ekonomske, vojne, informativno – propagandne moći u rukama kapitalista i njegova internacionalna povezanost i savezništvo u odbrani kapitalističkog sistema; (2) primjene sile u odbrani kapitalističkog sistema i ostvarivanju interesa kapitalističkih moćnika; (3) snažne i organizovane propagande ideologije globalizma, tzv. novog „svjetskog poretka“, jednopolarnog modela uređenja svijeta; (4) pojačane antisocijalističke i antikomunističke djelatnosti (teorijske i akcione – praktične); (5) defetizma (malodušnosti i nevjerice) jednog dijela radničke klase u pogledu budućnosti socijalizma; (6) ekonomske zavisnosti i privilegisanosti (potkupljivanje) jednog dijela radničke klase i sindikata; (7) nedostatka teorije o putevima, oblicima i sredstvima borbe za socijalizam u pluralističkom parlamentarizmu kapitalističkog sistema i savremenim uslovima uopšte.

Imajući u vidu sve negativne i pozitivne faktore koji djeluju u pravcu socijalizma, sva njihova razmatranja i proučavanja ukazuju na nedvosmislen zaključak da je nastanak socijalizma opšta istorijska zakonitost i mogućnost – pod uslovima snažnog djelovanja objektivnih i subjektivnih činilaca (materijalnih i društvenih), bez čijeg razvitka nema nastanka socijalizma. Današnji razvoj objektivnih i subjektivnih činilaca, posebno u najrazvijenijim zemljama pokazuje da se ljudsko društvo približilo pragu ostvarivanja socijalizma. Računa se da će XXI vijek biti vijek uspostavljanja i oformljenja socijalizma u svijetu. Gradovi-svjetski megapolisi predstavljaju nadu i neminovnost u pokretanju istinskih socijalističkih promjena u svijetu.

MEĐUNARODNI ODNOSI I STAV JUGOSLOVENSKE KOMUNISTIČKE PARTIJE CRNE GORE

Od kada se zna za međunarodnu politiku i uspostavljanje međunarodnih odnosa, zna se da su akteri tih odnosa uvijek težili i nastojali da za svoj narod i svoju državu obezbijede što povoljniji položaj u tim odnosima. Težili su da prošire i uspostave svoj uticaj na vlade, politiku, ekonomiju i teritoriju drugih država. To su činile, prije svih veće i jače države prema manjim i slabijim državama. Svjedoci smo da se i dan danas neke kapitalističke države tako ponašaju, ali sa mnogo više, nego nekada, inteziteta i različitih metoda, oblika, sredstava – do upotrebe i vojne sile. Savremeni svijet se nalazi u sveukupnim promjenama i previranjima, a u skladu sa tim se stvaraju međunarodni odnosi u svim sverama života: politici, ekonomiji, kulturi i dr. Glavnu riječ u odnosima imaju najrazvijenije države, nastojeći da stvaraju svijet po svojoj mjeri. U tome se posebno ističu SAD – kao najrazvijenija zemlja, koja se zalaže za globalizam i „novi svjetski poredak“ u čemu će one biti gospodar svijeta. Pretenzije SAD-a da gospodare svijetom izuzetno su se razvile (u teoriji i praksi) nakon raspada SSSR-a i VU koji su bili protiv teža u bipolarnom modelu uređenja svijeta nakon završetka II svjetskog rata. Koristeći tu i takvu

situaciju, SAD su krenule u ofanzivu proširivanja NATO pakta, na čijem su čelu, i uspostavljanjem svog uticaja na tlu Evrope, Azije i Afrike, odnosno na cijeloj planeti – zemlji. SAD se zalažu za unipolarni model uređenja svijeta u kome će one diktirati međunarodne odnose i biti svjetski lider. Poznato je da su SAD od okončanja hladnog rata i raspada VU vojno intervenisale u više zemalja (Panama, Haiti, Somalija, Bosna, SRJ, Irak, Avganistan itd.) radi stvaranja svojih pozicija i uticaja na tim prostorima (stvaranje marionetskih režima, baza, osvajanje naftnih područja, izgradnje naftovoda i sl.). Očigledno je da se SAD ponašaju sa pozicije sile i pretenduju da postanu imperijalna sila. Međutim, istorijske činjenice ukazuju da nijedan slučaj osvajanja svijeta u istoriji nije uspio već je propao. Umjesto da prizovu u pomoć, pri odlučivanju učiteljicu istoriju, oni slušaju svog „naučnika“ Huntigona koji kaže: „Američko carstvo nakon II svjetskog rata, razlikuje se od: rimskog, britanskog, francuskog, španskog, po tome što ono nije carstvo teritorije nego carstvo funkcije“. Međutim, prema sadašnjem ponašanju SAD-a, radi se o stvaranju carstva i funkcije i teritorije, odnosno osvajanja i stavljanje pod kontrolom cijelog svijeta – čovječanstva.

U savremenom svijetu i međunarodnim odnosima sa: malo pravde i mnogo nepravde; mnogo protivurječnosti i sukoba, ratnih žarišta i ratova; ogromnih razlika u razvijenosti država, enormno bogatih i mnogo i premnogo siromašnih i glavnih (1/2 siromašnih, i 1/3 bijednih, milion neuhranjenih), u svijetu gaženja ljudskih prava i sloboda, ugrožavanja prirodne sredine, uspostavljanje globalnog terorizma, uspostavljanje hegemonizma i neokolonijalizma i rješavanja odnosa sa pozicije sile – teško je reći kuda sve ovo vodi i gdje će čovječanstvo završiti. Međutim, treba vjerovati u zakonitost istorijskog razvitka čovječanstva, odnosno u razum, snagu i akciju progresivnih snaga koje će spriječiti – zaustaviti dalje propadanje, i snažnije krenuti u borbu za socijalizam – komunizam.

Partija je sastavni dio progresivnih snaga čovječanstva i kao takva zalaže se i bori za međunarodne odnose koji se zasnivaju na principima miroljubive koegzistencije (poštovanje suvereniteta i integriteta, ne miješanje u unutrašnje odnose, bez pritiska i diktata, bez primjene sile u odnosima među zemljama, za ravnopravnost u saradnji u svim sverama života). Miroljubiva koegzistencija je objektivna potreba velike većine savremenog čovječanstva i jedina alternativa progresivnog razvitka i učvršćivanja mira i pozitivnih međunarodnih odnosa.

Partija se zalaže za sve oblike integracija i povezivanja među državama i narodima, koje počivaju na principima internacionalizma kao što su: slobode, prava, jednakosti, ravnopravnosti, solidarnosti, humanizma. Obzirom da se evro – integracije, prema sadašnjim dokumentima vrše na internacionalnim principima – to znači da Partija podržava težnje Crne Gore da se integriše u EU. Međutim, Partija se najenergičnije protivi uključivanju Crne Gore u NATO alijansu, zbog toga što je to vojna organizacija i sila u rukama kapitalističkih moćnika, prije svih u rukama SAD-a, koja im služi za osvajanje svijeta i uspostavljanje „novog svjetskog poretka“. Uključivanje Crne Gore u NATO alijansu Crnoj Gori donosi višestruke štete (političke, ekonomske, ekološke, kulturne i moralne).

Stav i odnos Partije prema globalizmu kao ideologiji i njenom procesu uspostavljanja „novog svjetskog poretka“, jednopolarnog modela uređivanja svijeta, u cjelini je negativan. Globalizacija je ideologija kapitalističkih centara moći – glavnih protivnika socijalizma – komunizma, koji žele da svoje interese proglašaju i nametnu, kao opšte interese čovječanstva, kako bi lakše osvojili svijet. Globalizacija, za koju mnogi kažu da se ne razlikuje od ideje fašizma preporučuje da ne treba insistirati na: suverenitetu, nezavisnosti, integritetu, nacionalnosti, nacionalnoj istoriji i kulturi, na socijalnoj pravdi i ravnopravnosti, na vjeri i vjerskoj pripadnosti, već treba živjeti stilom potrošačkog društva i prihvatiti da je najvažnija stvar dolar i da je u tome istinski moral. Pristalice i branioci – propagatori globalizma, gdje spadaju crnogorski režim i njima odani intelektualci, kažu da je globalizam savremena realnost. Antiglobalisti, gdje se svrstava Partija, kažu da je i fašizam u svoje vrijeme bio realnost vremena, ali su ga progresivne snage prije svih komunisti, zaustavili i porazili.

Očigledno u međunarodnim odnosima na djelu je borba za osvajanje vlasti i stavljanje čovječanstva pod kontrolu kapitalističkih moćnika – u čemu prednjače SAD. Ostaje da se vidi da li će pobijediti demokratske i progresivne snage svijeta, kojima pripada Partija, i obezbijediti da svijet vlada sobom preko izabраниh međunarodnih organizacija i foruma, ili će svijet biti pretvoren u nečiju imperiju. Partija se zalaže i bori za mirno rješavanje, bez upotrebe sile, svih protivurječnosti i problema u međunarodnim odnosima preko OUN i njenih organa. U tom cilju neophodno je OUN osnažiti i učiniti apsolutno nezavisnom – posebno u materijalno – finansijskom pogledu i spriječiti svaki oblik pritiska na nju od strane svjetskih moćnika. Prema članicama OUN koje je ignorišu i mimo njenih odluka, deklaracija i konvencija postupaju, preduzimati oštre sankcije.

POLITIČKO – EKONOMSKE PRILIKE U KOJIMA DJELUJE JUGOSLOVENSKA KOMUNISTIČKA PARTIJA CRNE GORE

Partija djeluje u veoma nepovoljnim političko – ekonomskim prilikama, zahvaljujući antikomunističkoj i antisocijalističkoj djelatnosti nosilaca kapitalističke ideologije u Crnoj Gori i svijetu. Nakon izvedene tzv. "antibirokratske revolucije" u suštini antisocijalističke revolucije svu političku i ekonomsku vlast uzela je „demokratska partija socijalista – DPS“, koja povremeno mijenja svoje koalicione partnere i traje do današnjih dana. U aktuelnoj vlasti pretežno su, nekada istaknuti članovi SKJ, SKCG, ali nikada pravi komunisti, koji su danas najžešći antikomunisti i antisocijalisti.

Osnovne karakteristike aktuelnog režima su: (1) nasilje koje se ogleda u nasilnom urušavanju socijalizma i uspostavljanju kapitalizma prvobitnog oblika; (2) egoizam, što se ogleda u pljački i rasprodaji društvene imovine kroz privatizaciju i lično bogaćenje pljačkom i profiterstvom u sprovođenju tranzicije; (3) poltronizam koji se ogleda u poslušnosti prema spoljnim nalogodavcima u vođenju unutrašnje i posebno spoljne politike. Pored istaknutih karakteristika, očigledan je pasivan odnos režima prema korupciji i organizovanom kriminalu, što proizilazi iz činjenice da među pripadnicima režima ima onih koji su podložni korupciji i uključenju u organizovani kriminal.

Partija je prihvatila realnost višepartijskog parlamentarizma i odlučila da se mirnim putem i političkim sredstvima bori za ulazak u vlast (parlamente), kako bi mogla da efikasnije djeluje u duhu svog političkog programa – u interesu radničke klase i svih radnih ljudi. Uslovi za djelovanje Partije iz pozicije van parlamenta je veoma otežano iz više razloga (materijalnih, informativnih). Redovno učešće na izborima je jedina prilika da Partija, u predizbornim kampanjama, predstavi sebe, svoja opredjeljenja i svoje političke ciljeve, kao i obezbijedi svoj opstanak na političkoj sceni Crne Gore. U svakoj drugoj prilici Partija je onemogućena da izlazi u javnost, jer sredstva javnog informisanja nijesu voljna objavljivati stavove Partije, vjerovatno zbog uticaja režima na njih. Takav odnos sredstava informisanja prema Partiji govori o njihovoj privrženosti i potčinjenosti režimu i neslobodi sredstava informisanja u Crnoj Gori.

Uprkos raspoloženju i spremnosti Partije za saradnju sa drugim političkim subjektima – u skladu sa političkim programom, skoro da nema prilike, jer na političkoj pozornici Crne Gore nema lijevo orijentisanih političko – partijskih subjekata. Sve opozicione partije i stranke su, kao i partije pozicije, opredijeljene za uspostavljanje kapitalističkog sistema. Prema socijalističko – komunističkim idejama, u svakoj prilici, pokazuju odbojnost, ne obazirući se na socijalistički atribut u imenu. Međutim, Partija mora u svojoj borbi za ulazak u vlast pribjeći i mogućnosti koalicije, kako bi iz pozicije učešća u vlasti, odnosno iznutra, mogla da mijenja vlast i da vodi borbu za promjene u pravcu približavanja socijalizmu, a to znači ostvarivanje programskih ciljeva.

Posebno su ekonomske prilike, za djelovanje Partije nepovoljne. Aktuelni režim, odnosno DPS se u startu pobrinuo (1992 godine) da svu imovinu SKCG, katastarski, prevede na sebe, a da komunistima u Crnoj Gori ne ostavi ni jedan jedini m² od nekretnina koje su građene od komunističke članarine, tako da danas komunisti nemaju baš ništa. Ovu nepravdu komunisti bi trebali da pokušaju ispraviti traženjem pravde van Crne Gore. Ako se nekretnine vraćaju crkvi i potomcima vladarskih dinastija, koji su imovinu sticali na račun naroda, a ne svojim radom, logično je da i komunistima srazmjerno njihovoj snazi vrate dio imovine koju su, za razliku naprijed istaknutih, stvarali svojim sredstvima i radom. Dakle, ekonomsko – materijalne prilike za djelovanje Partije su nikakve i za nekoga drugoga nemoguće za život i djelovanje. Međutim, za komuniste nikada nije niti će biti neprelaznih i nesavladivih prepreka i bezizlaznih situacija, jer su naoružani čvrstim moralom, ispravnom – progresivnom idejom i spremnošću da se bore za socijalizam – komunizam, što znači borbu za dobrobit svog naroda.

Djelovanje Partije na spoljno – političkom planu, takođe je veoma ograničeno i otežano prije svega zbog naprijed istaknutih političko – ekonomskih prilika u Crnoj Gori. Postoje izvjesni rezultati na planu povezivanja i saradnje sa komunistima u bivšim republikama SFRJ, kao i na evropskom planu.

Međutim, to još nije dovoljno, pa je neophodno na tom planu učiniti znatno više napora – posebno kad je u pitanju razvijanje saradnje i zajedničke borbe na planu zbližavanja jugoslovenskih naroda i reafirmaciji jugoslovenske državne zajednice. U tom pravcu neophodno je više koristiti savremenu informativnu tehniku i inicirati – održavati kontakte, predstaviti se istomišljenicima i izraziti želju za čvršćom saradnjom u borbi za socijalizam – komunizam.

Partija prihvata pravila igre sistema parlamentarne demokratije i zalaže se za njegov preobražaj u funkciju rješavanja glavnih društvenih problema kao što su: (1) eliminisanje eksploatacije i izrabljivanje čovjeka; (2) upražnjavanje svih sloboda i prava radnih ljudi i građana, prije svih onih koja je čovjek već stekao u razvitku ljudskog društva; (3) eliminisanje svih oblika diskriminacija po osnovu: partijske, političke, nacionalne, vjerske i dr. opredijeljenosti; (4) afirmisanje solidarnosti među ljudima i građanima – posebno u vanrednim prilikama; (5) afirmisanje humazima i međusobnog pomaganja na svim nivoima i u svim oblastima ljudskog života. Za ostvarivanje istaknutog treba se boriti u praksi i do njihovog ostvaranja, a ne samo verbalno u vrijeme predizbornih kampanja, kako to rade manje više sve partije, a posebno partije na vlasti. Partija će se, u skladu sa svojim političkim Programom, u svim prilikama boriti za uspostavljanje socijalističkog društva i socijalističke demokratije. U tom pogledu potrebno je izgrađivati i cjeloviti funkcionalan sistem vanparlamentarne borbe.

Partija je svjesna da joj niko drugi neće stvoriti i pokloniti bolje i povoljnije prilike za rad i djelovanje, ako to ona sama sebi ne izbori. U toj borbi mora tražiti saradnju onih snaga za čije se interese i bori, a to su radnička klasa i svi radni ljudi, kao i mlade generacije – kojima aktuelni režim vrlo malo i ništa nudi. Do stvaranja savezništva se dolazi neprekidnim i upornim djelovanjem Partije i svakog njenog člana u skladu sa svojim političkim Programom. Samo tako se može stići do cilja. Ko pokuša i uspijet će, ko posumnja nikad neće.

GLAVNI PROGRAMSKI CILJEVI JUGOSLOVENSKE KOMUNISTIČKE PARTIJE CRNE GORE

Partija u duhu svog idejno – političkog i filozofsko-naučnog opredjeljenja, a u skladu sa sveukupnom situacijom (spoljnom i unutrašnjom) i uslovima svog djelovanja – kao glavne programske ciljeve određuje:

1. Sveukupno jačanje i izgrađivanje (brojno, kadrovsko, organizaciono i akciono) Partije radi uspješnijeg djelovanja u svim uslovima (van parlamenta i u parlamentu). U brojnom i kadrovskom jačanju težište je na podmlađivanu – mlađim generacijama, a organizaciono i akciono izgrađivanje na principu demokratskog jedinstva koji počiva na interesima, stavovima i aktivnostima partijske baze. Pripremanje odluka, stavova i zaključaka na demokratski način – kroz ravnopravnu argumentovanu raspravu. Obavezna je organizacija, foruma i članova Partije da bezuslovno u jedinstvenom djelovanju sprovede, većinom, donesene odluke, zaključke i zadatke. Djelovanje Partije u svakom slučaju mora da omogućava radnim ljudima i širokim masama da postanu svjesni svoje usloge u društvenom preobražaju u sopstvenom interesu. Avangardnost partija se ostvaruje sposobnošću da predviđa i procjenjuje događaje i određuje pravce djelovanja u skladu sa programskim ciljevima. Za ostvarivanje programskih ciljeva Partija mora imati radničku klasu za saveznike, a i druge pojedince iz raznih slojeva naroda. Partija mora istovremeno biti: klasna i narodna, internacionalna i nacionalna, disciplinovana i široko demokratska.
2. Neprekidnu borbu za ulazak u parlamente (opštinske i države Crne Gore) radi uspješnijeg i efikasnijeg djelovanja i ostvarivanja programskih ciljeva. To podrazumijeva redovno pripremanje i učestvovanje na svim izborima (lokalnim i republičkim) – čime se obezbjeđuje postojanost Partije na političkoj pozornici, kao i mogućnost upoznavanja javnosti sa partijsko – političkim stavovima i programskim ciljevima.
3. Zalaganje da Crna Gora bude republičkog državnog uređenja, čijeg će predsjednika birati naroda na demokratskim izborima. Da u Republici Crnoj Gori bude uspostavljen pluralistički parlamentarni politički sistem koji će svim građanima obezbijediti sveukupne slobode i najveću mogućnost radnim ljudima i progresivnim snagama da se bore za jačanje svog društvenog uticaja. Da Republika Crna Gora bude garant ekonomskog razvoja i obezbjeđenja životnog standarda svih građana dostojnog čovjeku. Da Crna Gora bude država koja neće dozvoliti da je, neophodna otvorenost prema svijetu, priliv kapitala i

dr. odnosi pretvore u nečiju koloniju. Da Republika Crna Gora svoju spoljnu politiku razvija na principu aktivne miroljubive koegzistencije, prije svih sa bivšim republikama SFRJ, a zatim i sa svim državama u svijetu.

4. Borba za uspostavljanje socijalističkih društveno – političkih i ekonomskih odnosa, u kojima će radnička klasa i radni ljudi, kao vodeća snaga društva i glavni nosilac sveukupnog razvitka, biti glavni i osnovni faktor odlučivanja i upravljanja, čime će biti eliminisani svi oblici eksploatacije i nepoštovanja ljudskih prava i sloboda. Uspostavljanjem socijalističkih društveno – političkih i ekonomskih odnosa garantuje se stvaranje bogatog društva i boljeg življenja za sve građane. Garantuju se: sveukupne slobode, ljudska prava, ravnopravnost i jednakost svih pred zakonom, razvoj solidarnosti i humanizam, sveukupna sigurnost i bezbjednost građana. Jednom riječju, garantuje se blagostanje.
5. Zalaganje za preispitivanje važnijih odluka, postupaka i dokumenata o privatizaciji, koncesijama i prodaji društvene i državne imovine, radi utvrđivanja štetnosti po društvo i Državu i preduzimanje potrebnih mjera obeštećenja i sankcionisanja. Takođe, preispita slučajeve enormnog bogaćenja, prije svih profitera rata, sankcija, inflacije, privatizacije i prodaje društvene i državne imovine.
6. Borba za eliminisanje: organizovanog kriminala, korupcije, trafikinga, prostitucije, droge i drugih devijantnih pojava i društvenog zla. U toj borbi zalagati se za promjenu redoslijeda u obračunu tj. odozgo prema dolje, jer je poznato da su korupcija i organizovani kriminal razvijeniji i opasniji što je veća državno - društvena institucija.
7. Zalaganje za korekcije i ispoljavanje težišta u privredi u korist onih grana koje daju brže i veće podizanje životnog standarda svih građana. Turističku privredu, neophodno je razvijati na cijelom prostoru Crne Gore, pri čemu posvetiti posebnu pažnju seoskom turizmu. Razvoj poljoprivrede mora ne samo da zadovolji potrebe razvoja turističke privrede nego i proizvodnju zdrave hrane za izvoz. Takođe, prioritarno treba razvijati izvore energije radi zadovoljavanja potreba Crne Gore, a zatim i izvoza.
8. Zalaganje za intenzivniji razvoj male privrede, tog značajnog, dopunskog, faktora sveukupnog privrednog razvoja Crne Gore, čime se značajno rješava i pitanje zapošljavanja određenog broja kadrova.
9. Zalaganje za znatno brži, sveukupniji razvoj sjevernog dijela Crne Gore u cilju: poboljšanja životnog standarda stanovništva; zaustavljanje odliva kadrova radi zapošljavanja; doprinosa sveukupnom razvoju Crne Gore i smanjivanja razlika i uklanjanju jaza između razvijenog juga i nerazvijenog sjevera Crne Gore.
10. Zalaganje za plansko zapošljavanje prispljelih, za rad, kadrova – posebno mladih i visokostručnih i zaustavljanje njihovog odlaska van Crne Gore. Eliminirati diskriminaciju zapošljavanja žena, lica sa umanjenim radnim sposobnostima, kao i zbog partijsko – političke i nacionalne pripadnosti. Nezaposlena lica, iz objektivnih razloga, materijalno zbrinuti fondovima solidarnosti.
11. Borba za poštovanje davno stečenih prava radnih ljudi kao što su: osmočasovno radno vrijeme; pauza – odmor u toku rada; topli obrok (nadoknada); nadoknada troškova prevoza; plaćeni godišnji odmor; plaćeno bolovanje; plaćen prekovremeni rad i odsustvo sa posla zbog državnih praznika; besplatno liječenje; beneficirani staž za zakonom predviđene poslove; obezbjeđivanje sredstava zaštite na radu; i sve drugo kroz istoriju radničkog pokreta, stečene benefite i „privilegije“. Borba za proširenje prava radnika u privatnim preduzećima, u pogledu učešća u procesu proizvodnje – približno pravima radnika u društvenim preduzećima, gdje postepeno uvoditi radničko samoupravljanje kao najviši oblik demokratije. Prema poslodavcima koji ukidaju i ne poštuju prava radnika, odnosno vrše eksploataciju – izrabljivanje preduzimati oštre mjere sankcionisanja.
12. Borba za socijalnu politiku koja će jačati i obezbjeđivati ekonomsko – socijalnu sigurnost radnih ljudi i svih građana, pri čemu posebnu brigu posvetiti osobama sa invaliditetom, ograničenim psihofizičkim sposobnostima, kojima treba vratiti oduzete „privilegije“ stečene u socijalističkom društvenom sistemu. Boriti se da rad i rezultati rada budu osnova i mjerilo ekonomsko – socijalnog društvenog položaja svakog radnog čovjeka u toku rada i u post-radnom periodu.
13. Borba za, posebno bitnu, zaštitu porodice (žena i djece) u pogledu materijalnog obezbjeđenja za normalan život. To podrazumijeva: slobodno; plaćeno, pred-porođajno i post-porođajno, vrijeme i dječiji dodatak – povećan za svako sljedeće dijete. Ovim „privilegijama“ obuhvatiti sve majke. Posebno riješiti, u smislu sticanja prava na penziju, majke koje rode troje i više djece.

14. Zalaganje za sistem školovanja koji će omogućiti školovanje pod istim uslovima na svim nivoima (od osnovnog do fakultetskog). To podrazumijeva školovanja o trošku društva – države. Poseban tretman posvetiti talentima kroz priznanje i nagrađivanje. Vaspitanje i obrazovanje mora biti zasnovano na naučno – provjerenim činjenicama. Vjeronauka se upražnjava isključivo u vjerskim objektima, odnosno ne može se izučavati u državnim i društvenim obrazovnim institucijama. U svakom slučaju potrebno je više pažnje posvetiti materijalnom obezbjeđenju osposobljavanja naučnog kadra i razvoju naučnih institucija. Podizanje sveukupne kulture na viši nivo i zaštita kulturnih vrijednosti neophodna je potreba.
15. Zalaganje za besplatnu zdravstvenu zaštitu svih građana u kom cilju je potrebno posvetiti punu pažnju razvoju i modernizaciji zdravstvenih institucija i medicinske službe. Plate medicinskog osoblja posebno ljekara moraju biti na nivou koji će isključiti potrebu da dodatno rade, i zarađuju u privatnim medicinskim ustanovama.
16. Zalaganje za unapređenje, očuvanje prirodne sredine, što podrazumijeva prije svega stalan vaspitno-obrazovni rad sa mladim generacijama i njihovo angažovanje, a po potrebi i primjenu mjera kažnjavanja prema onima koji ugrožavaju i narušavaju prirodnu sredinu. Crna Gora kao prva ekološka država (po samo-proglašenju) trebala bi to i pokazati u praksi.
17. Zalaganje za razvoj sporta i fizičke kulture, što podrazumijeva masovno uključivanje mladih generacija u razna sportska društva. Vrhunskim sportistima omogućiti maksimalno ostvarivanje rezultata. Onima koji svojim rezultatima na svjetskom nivou promovišu Crnu Goru odavati priznanja i obezbijediti penziju.
18. Borba za uspostavljanje i razvijanje dobrosusjedskih odnosa sa bivšim republikama Jugoslavije i stvaranje uslova za obnavljanje zajedničke države i obnavljanje i učvršćivanje bratskih odnosa.
19. Zalaganje za razvijanje odnosa sa svim državama u svijetu, prije svega Evrope, na principu miroljubive aktivne koegzistencije. Takođe, zalaganje za pripremu Crne Gore i stvaranje uslova za ravnopravno uključivanje u Evropsku Uniju.
20. Borba za pravovremeno, potpuno, objektivno, istinito – argumentovano informisanje građana o odlukama, stavovima i zaključcima od društveno – državnog značaja.

STAVOVI JUGOSLOVENSKE KOMUNISTIČKE PARTIJE CRNE GORE O POLITIČKOM SISTEMU I DEMOKRATIJI

Partija, shodno svom političkom Programu i programskim ciljevima zalaže se i bori za uspostavljanje političkog sistema u kojem će na vlast biti radnička klasa, odnosno radni ljudi – stvaraoci materijalnih i svih drugih vrijednosti društva. To podrazumijeva, da vlast treba da se ostvaruje kroz oblike neposredne demokratije od baze do najviših institucija u državi. Konkretni oblici će izrasti iz pozitivne prakse socijalističke izgradnje, kod nas i u svijetu, i potreba ljudi u datim istorijskim uslovima. Vlast mora da izražava i zadovoljava i neposredne i dugoročne interese svih građana, a ne samo onih koji su dotičnoj vlasti ukazali povjerenje.

Partija prihvata višepartijski parlamentarni politički sistem kao stvarnost i zalaže se da on bude zasnovan na realnim materijalnim osnovama i odgovara potrebama većine građana u rješavanju njihovih problema. Komunisti se zalažu za stvaranje moderne države (racionalne i efikasne, pravne i bezbjedne) koja će obezbijediti dostojanstven život svakom građaninu. Partija će se boriti da mirnim putem – političkom borbom na izborima uđe u parlamente (opštinske i Crne Gore), kako bi mogla efikasnije i uspješnije ostvarivati svoje programske ciljeve. Ovakav pristup borbi i djelovanju ne znači da se komunisti odriču revolucionarnih sredstava borbe za svoje ciljeve, ako zaoštrenost unutrašnjih odnosa u društvu budu zahtijevali upravo takva sredstva.

Partija se zalaže za politički sistem koji će obezbijediti: (1) potpune, sveukupne, slobode (političke, ekonomske, kulturne, vjerske i dr.) za sve građane pod jednakim uslovima i bez bilo kakvog oblika negativne diskriminacije; (2) stalno poboljšavanje materijalnih i kulturnih uslova življenja svih građana – tj. poboljšanje životnog standarda; (3) razvoj sela i poljoprivrede u smislu: zaštite poljoprivrednog zemljišta, šuma i voda, zadovoljenje kulturnih, prosvjetnih i zdravstvenih potreba, socijalnog osiguranja seljaka, zaštite i unapređenja tradicionalnih oblika kolektivne svojine; (4) razvoj društvene nadgradnje, posebno u oblasti nauke, kulture, zdravstvene i socijalne zaštite i fizičke kulture. Sistem

školovanja koji će omogućiti svakom čovjeku, prije svih mladima, školovanje pod istim uslovima (besplatno) na svim stupnjevima obrazovanja, a posebno talentovanim. Punu materijalnu podršku osposobljavanju naučnog kadra i razvoju naučnih institucija; (5) razvoj socijalne politike koja će stvoriti socijalnu sigurnost za sve građane – zasnovana na radu, solidarnosti i uzajamnosti. Prioritet je na zaštiti porodice, žena, djece, starih i svih koji se nađu u socijalnoj potrebi; (6) zaštitu prirodne i društvene sredine, koju neminovno treba normativno i u svakom drugom pogledu unaprijediti. **Svestranim i rigoroznim ekološkim mjerama treba se suprotstaviti profiterima na račun uništavanja prirodnih vrijednosti.**

Partija se zalaže za demokratiju koja se karakteriše neposrednim i stalnim produblivanjem i sve većim proširivanjem upravne i samoupravne uloge radnog čovjeka u svim oblastima društva od najnižih do najviših organa i ustanova Države. To podrazumijeva da se Partija zalaže za socijalistički tip demokratije, koji se zasniva na društvenoj svojini na sredstvima za proizvodnju i pravima proizvođača da samoupravljaju i odlučuju procesom proizvodnje i stvorenim vrijednostima. Socijalistička demokratija je garant sveukupnih sloboda i prava radnih ljudi i svih građana.

DRUŠTVENA ULOGA I IDEJNE OSNOVE JUGOSLOVENSKE KOMUNISTIČKE PARTIJE CRNE GORE

Partija je potreba ljudi koji vjeruju u naučno dokazanu opštu zakonitost istorijskog razvitka ljudskog društva, tj. da poslije kapitalizma dolazi socijal – komunizam. Ona je potreba ljudi koji su odani ideji socijalizma – komunizma, i koji su spremni da se za tu ideju bore. Pripadnici Partije su ljudi koji prednjače u teoriji i praksi tumačenja i borbe za ostvarenje interesa radničke klase i radnih ljudi koji žive od svog rada. Partija je u suštini: „udruženje ideološki jedinstvenih ljudi koji svoju društveno – političku i socijalno – ekonomsku akciju zasnivaju na principima Marksovih naučnih otkrića i kasnijeg razvitka socijalizma uopšte, ne tražeći za sebe monopol u državnom aparatu, nego boreći se za ostvarivanje socijalističkih principa u praksi radnih masa i njihovih samoupravnih organa“ (Kardelj).

Partija je idejni i politički sljedbenik i nastavljač borbe KPJ – SKJ, tj. vjerni izraz interesa i težnji radničke klase i radnih ljudi i borac za njihove interese. Njena vodeća društvena uloga zasniva se na: (1) opredjeljenju da se bori za interes radničke klase i radnih ljudi koji su istovremeno i njeni interesi; (2) prihvatanje obaveze da bude tumač uslova, puteva i oblika borbe i rezultata radničke klase u borbi za ostvarivanje klasnih interesa i ciljeva; (3) na odlučnosti i spremnosti da bude najistaknutiji mobilizator, organizator i pokretač akcija i borbe za socijalizam – komunizam.

Partija svoju vodeću društvenu ulogu mora zasnivati na prednjačenju u teoriji i tumačenju ideja i ciljeva kao i prednjačenju u akcijama i borbi za ostvarivanje istih. Mora ispoljavati svoje mobilizatorske i organizatorske sposobnosti u borbi za zajedničke interese, a izbjeći metode prisile i komandovanja. Svako zaostajanje za sviješću masa, ometaće Partiju u vodećoj društvenoj ulozi borbe za socijalizam.

Partija mora da računa i da ostvaruje savezništvo, prije svih s radničkom klasom, radnim ljudima i posebno sa mladim generacijama u borbi za zajedničke interese. Ona mora da pronade, mobiliše i organizuje sve one ljude koji su svjesni i spremni da se bore za: slobodnije, pravednije i humanije odnose među ljudima, odnosno za društvo koje isključuje klase i njihove protivurječnosti. Partija svoje odnose sa saveznicima zasniva na prednjačenju i ličnom primjeru članova u akcijama i borbi. Ona mora na djelu i u praksi pokazati kako treba djelovati i boriti se za društvo dostojno čovjeku.

Idejne osnove partije su: (1) borba za socijalizam – komunizam „takvu asocijaciju koja isključuje klase i njihove suprotnosti i više neće biti prave političke vlasti, jer je politička vlast službeni izraz klasne suprotnosti u buržoaskom društvu“ (Marks); (2) borba za mir kao apsolutnu vrijednost progresivnog razvitka ljudskog društva; (3) borba za međunarodne odnose na principima miroljubive koegzistencije i (4) borba za principe socijalističkog internacionalizma (slobodu, pravda, ravnopravnost, jednakost, solidarnost i humanizam).

JUGOSLAVIJA I JUGOSLOVENSTVO

Jugoslavija je nastala iz vjekovne težnje istih i srodnih naroda da se ujedinjenjem oslobode fizičkog i duhovnog ropstva i strane dominacije. Iz te težnje razvijalo se jugoslovenstvo kao patriotska i duhovna, kulturna i ekonomska i sveukupna emancipacija jugoslovenskih naroda.

Ujedinjenje je bilo neminovnost, a principi na kojima je prvobitno izvršeno, promašaj. Tek u NOR-u i socijalističkoj revoluciji, riješeni su prvobitni promašaji i nepravde. Uspostavljena je jugoslovenska zajednica ravnopravnih naroda – federativnog karaktera, u kojoj su po najboljim ljudskim (balkanskim, evropskim i svjetskim) iskustvima našli svoje mjesto svi narodi koji žive u Jugoslaviji bez obzira na etničko, vjersko i istorijsko iskustvo i prošlost. To rješenje je bilo pravo opredjeljenje, od kojeg će polaziti i sadašnje i buduće generacije komunista u borbi za uspostavljanje nove državne zajednice jugoslovenskih naroda i narodnosti, kao i uspostavljanju socijalizma na jugoslovenskim prostorima.

Jugoslaviju kao socijalnu i socijalističku zajednicu razbili su: nacionalisti iz redova svih naroda i narodnosti, kleronacionalisti, karijeristi i vlastoljupci, pojedinci i grupe kojima nije odgovarao socijalizam, i samoupravljanje kao najdemokratskiji oblik vlasti. Razbijanje je inicirano i obilato potpomognuto spolja od strane kapitalističkih zemalja kojima je socijalistička Jugoslavija bila smetnja za ostvarivanje interesa na Balkanu. Veliki doprinos razbijanju dali su vjerski međunarodni centri – povezani sa unutrašnjim etnocentrizmom i nacionalizmom na prostoru Jugoslavije. U ovome velikom ulogu imalo je i nejedinstveni SKJ i njegova rukovodstva.

Komunisti se ne mire sa sadašnjim stanjem razbijenosti jugoslovenskih naroda. Zato će se boriti, da u savezu sa progresivnim snagama na prostoru bivše SFRJ, uspostave jugoslovensku državnu zajednicu federativnog i socijalističkog karaktera. Ovo tim više, što ne prihvataju sadašnju razdvojenost i restauraciju kapitalističkog sistema, kojim su ugrožene civilizacijske tekovine socijalizma. Iskustva „antiborokratske“, odnosno antisocijalističke revolucije – tranzicije su pogibeljni za sve građane, a posebno za radničku klasu i mlade generacije. Došlo je do potpune likvidacije ekonomske osnove socijalizma, do ploretalizacije i razbijenosti radničke klase i osiromašenja širokih narodnih masa. Uništava se sve što podsjeća na NOR i socijalističku revoluciju. Čak se vrši prepravljaje i falsifikovanje istorije NOR-a i rehabilituju se pomagači okupatora – fašizma.

GLAVNI I NEPOSREDNI ZADACI JUGOSLOVENSKE KOMUNISTIČKE PARTIJE CRNE GORE

Kao glavni i neposredni programski zadaci Partije i svih njenih članova, posebno se nameću:

1. Potpuno ovladavanje sadržajem Programa Partije i tumačenje ciljeva, stavova i zadataka Programa širokim narodnim masama u cilju pridobijanja pristalica i boraca za njihovo sprovođenje i realizaciju u djelo.
2. Sistematski rad na jačanju Partije u kadrovskom, organizacionom i akcionom pogledu u cilju osposobljavanja za efikasnije i potpunije sprovođenje programskih ciljeva i zadataka.
3. Redovno praćenje situacije u Zemlji i inostranstvu, i njeno tumačenje sa pozicija političkog Programa Partije u cilju ostvarivanja vodeće uloge (tumača i nosioca akcija) prema datoj situaciji.
4. Neprekidno – svakodnevno političko djelovanje u skladu sa akcionim programom partijskih foruma u cilju formiranja volje građana za osvajanje vlasti od strane radničke klase i radnih ljudi i uspostavljanje samoupravljanja.
5. Redovno pripremanje i učestvovanje u parlamentarnim izborima, na svim nivoima u cilju obezbjeđenja opstanka Partije na političkoj pozornici i posebno, u cilju ulaska u parlamente radi efikasnijeg djelovanja i borbe za programske ciljeve i zadatke.
6. Sistematska borba za sveukupne ljudske slobode i prava, odnosno, borba za uspostavljanje socijalističke demokratije u društvu.
7. Zalaganje za preispitivanje odluka i postupaka u privatizaciji i rasprodaji društvene imovine u cilju sankcionisanja nepravilnosti i ispravljanja nepravdi učinjenih radničkoj klasi i radnim ljudima.
8. Borba za stvaranje institucionalnih, moralnih i drugih uslova za eliminisanja korupcije, organizovanog kriminala i svih ostalih društvenih zala (trafikinga, prostitucije, droge i dr.).
9. Borba za poštovanje, kroz istoriju stečenih prava radnih ljudi, kao što su: osmočasovno radno vrijeme, plaćeni: odmor, bolovanje, prekovremeni rad i rad praznicima, nadoknada za topli obrok i putne troškove i niz drugih stečenih u prošlosti benefita.
10. Zalaganje za organizovanu povezanost i solidarnost radničke klase i posebno sindikata čiji je osnovni zadatak borba za ostvarivanje radničkih sloboda i prava.
11. Borba za socijalnu politiku koja će sistemski obezbijediti socijalnu sigurnost svih građana, posebno: majki, djece, starih i lica sa posebnim potrebama.

12. Borba za naučno zasnovanom vaspitno-obrazovni i školski sistem koji će biti dostupan svim građanima i putem materijalnog obezbjeđenja potpuno besplatan.
13. Borba za sistem zdravstvene zaštite kojim će biti obuhvaćeni svi građani pod jednakim uslovima na teret društva.
14. Zalaganje za razvoj masovnog fizičkog vaspitanja i stimulisanje talentovanih sportista i vrhunskih sportova.
15. Zalaganje za razvoj kulturno – umjetničkih institucija i organizacija na cijelom prostoru Crne Gore i posebno stimulisanje najboljih za širenje nacionalne kulture i van granica zemlje, prije svega među iseljenicima u trećim zemljama.
16. Zalaganje za potpuno, pravovremeno i istinito informisanje građana o svim bitnim, životnim pitanjima u zemlji i posebno u pogledu međunarodnih odnosa i uključivanja Crne Gore i razne asocijacije.
17. Zalaganje za razvoj dobrosusjedskih odnosa i zbližavanje jugoslovenskih naroda u cilju stvaranja državne zajednice Jugoslavije.

SARADNJA JUGOSLOVENSKE KOMUNISTIČKE PARTIJE CRNE GORE SA DRUGIM PARTIJAMA I POKRETIMA

Partija će prioritetno – prije svih, saradivati sa partijama i pokretima lijeve orijentacije, posebno i najtješnje sa komunističkim partijama čiji je krajnji cilj uspostavljanje i razvitak socijalizma – komunizma. Saradnju će ostvarivati prvenstveno sa komunističkim partijama bivših republika SFRJ, a zatim šire u Evropi i svijetu.

Partija će, zavisno od situacije i pojedinih, trenutno aktuelnih pitanja od posebno interesa za pozitivan razvitak društva, odnosno kada su u pitanju razne krize i otvaranje perspektive pozitivnog preuređenja: političkog, ekonomskog, kulturnog, moralnog i cjelokupnog društvenog života i borbe za mir, saradivati sa političkim neistomišljenicima koji se zalažu za pozitivno razrješavanje istaknutih pitanja. Saradnja će se ostvarivati nakon utvrđivanja dodirnih tačaka i identičnosti sa političkim ciljevima partije – čuvajući, prilikom saradnje, svoj komunistički identitet i ugled.

Obzirom da se socijalističko društvo ne može uspostaviti i uspješno razvijati bez maksimalnog angažovanja narodnih masa, bez potpunih građanskih sloboda i prava, bez istinske demokratije, Partija mora da razvija saradnju sa svim snagama koje su spremne da se bore za ove vrijednosti, odnosno da se bori da ih okuplja u borbi za ciljeve na putu u socijalizam.

U cilju stvaranja što povoljnijih uslova za efikasnije djelovanje u pravcu ostvarivanja programskih ciljeva, partija će se boriti za ulazak u parlamente . Partija pod određenim uslovima, kao što je: potpuna javnost, objektivno – realna ravnopravnost i uvažavanje i dobijanje pripadajućih benefita, može stupiti u koalicione odnose sa pojedinim partijama. Koalicioni odnosi traju u predizbornoj kampanji i u toku izbora, a kasnije Partija djeluje isključivo u duhu svog Političko-partijskog Programa.

Podgorica 24.mart 2012.g

Predsjednik Centralnog komiteta
JKP CG
Raislav Stanišić